

значно підвищить рівень емоційного інтелекту майбутніх фахівців у процесі навчання у ЗВО.

Розглянувши поняття емоційного інтелекту та складові його моделі, ми дійшли висновку, що вони відіграють важливу роль у розвитку майбутніх фахівців у процесі навчання у ЗВО, по закінченні якого вони будуть мати високий рівень емоційного інтелекту.

Література. 1. *Гоулман Д.* Емоційний інтелект / пер. з англ. С. Л. Гумецької. Харків: Віват, 2018. – 512 с. 2. *Ріпко І. В.* Особливості становлення лідерського потенціалу у студентів вищих навчальних закладів / І. В. Ріпко // Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес : тези доп. Міжнар. наук.-теор. конф. студ. і аспір., 7–8 квітня 2015 р., м. Харків : у 3 ч. Ч. 1 / редкол. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ [та ін.]. – Харків : НТУ «ХП», 2015. – С. 223–225. 3. *Изард К. Э.* Психология эмоций. Санкт-Петербург : Питер, 2006. – 464 с.

*Підбуцька Н. В., Захарова О. М.
м. Харків, Україна*

РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ОДИН З ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Актуальність проблеми обумовлена тим, що людині, щоб чогось домогтися в житті, необхідно володіти лідерськими якостями, тоді їй буде набагато легше йти по життю. Якщо людина здатна відстоювати власну думку, впевнена у собі, вона є конкурентоспроможною. У період студентства це сприяє становленню студента в колективі і його подальшому просуванню по життю. Всі ці та ряд інших якостей притаманні лідеру, тому вкрай важливо вміти ці якості в собі проявляти та розвивати. Окрім цього, майбутньому спеціалісту вони допомагають у

нестандартних життєвих ситуаціях. Отже, завданням сучасної освіти є підготовка конкурентоспроможних фахівців [2].

Феномен лідерства є давно відомим для людства, він поширений як серед тварин, так і серед людей. Лідери існують у будь-якій групі і колективі, наприклад, на підприємствах, в командах, класах. Для людини лідерські якості несуть користь у багатьох сферах її життя, сприяють у завоюванні авторитету, просуванні кар'єрними сходами і багато у чому іншому. Чималу роль лідерські якості відіграють у студентському житті, вони відображають наше ставлення до соціальної дійсності, мотивують і пояснюють поведінку, вчинки, прийняття рішень і впливають на всі сторони людської діяльності. Кожна людина володіє своїм індивідуальним набором особистісних якостей, їх поєднання формує унікальний стиль лідерства особистості [3].

«Лідерство – це здатність підняти людське бачення на рівень більш широкого кругозору, вивести діяльність людини на рівень більш високих стандартів, а також здатність сформувати людський індивід» [5, с. 368]. Існує також багато визначень лідерства як ступеня провідного впливу лідера на групу з метою оптимізації вирішення поставленого завдання. Лідерство розглядають як управління, яке пов'язане з вирішенням проблем [4].

Студентські роки – це період максимальної ініціативи та активності в період індивідуальної професіоналізації. Саме тому цей час ідеально підходить для формування та розвитку лідерських якостей. У студентські роки студенти знаходяться в ресурсному стані, коли вони швидко засвоюють інформацію, продовжують розвиватися і рости як особистості. Саме в цей час найбільш повно розкриваються організаторські здібності, формуються і розвиваються вміння і навички лідера, лідерські якості, необхідні для ефективного керівництва колективом. Розвиток лідерських якостей – це цілеспрямований процес творчої взаємодії студентів один з одним, викладачами та соціальними партнерами, що дозволяє їм розвивати

особистісні якості в лідерському статусі і набувати досвіду лідерської поведінки. До структури лідерських якостей входить безліч різних компонентів: вміння надихати, заражати ідеями; емоційна компетентність; високий загальний рівень розвитку: осягнення нових навчань, концепцій, їх чіткий аналіз; красномовність; хист до читання, письма; професійна компетентність: професійні знання; самоосвіта; самовдосконалення; само-реалізація. Все це являє собою лідерські якості, які можуть бути розвинені через участь у студентських організаціях та громадській діяльності [1].

Отже, можна зробити висновок, що лідером вважають та приймають людину, ставлення та орієнтація якої стають відправною точкою для всіх або більшості членів групи при оцінці важливих аспектів її життя. За лідером визнається право брати на себе найбільш відповідальні рішення, що зачіпають інтереси і визначають напрямок і характер діяльності всієї групи. Студентський вік є найбільш сприятливим періодом для виховання лідерських якостей. Засобами, що сприяють успішній реалізації розвитку лідерських якостей є розвиток студентських громадських об'єднань, творчих та ініціативних груп, написання творчих робіт, вивчення та апробація нових методик, проведення консультацій, тренінгів, ігор, майстер-класів, організація і проведення заходів, оптимізація роботи спортивних, творчих і трудових секцій. Завдяки всім перерахованим вище пунктам можна створити сприятливе середовище студентам для підвищення їх лідерських якостей та потенціалу.

Література. 1. *Киселев И. Е.* Основы социальной психологии: Учебное пособие. – Мн., 2000. 2. *Підбуцька Н. В.* Актуальні проблеми професійної підготовки сучасних фахівців / Н. В. Підбуцька // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2010. 3. *Романовський О. Г, Гура Т. В, Книш А. Є, Бондаренко В. В.* Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник – Харків, 2017 р. 4. *Романовский А. Г.* Педагогика лидерства :

Монографія / А. Г. Романовський, В. Е. Михайличенко, Л. Н. Грень ; Нац. техн. ун-т «Харьков. политехн. ин-т». – Харьков : НТУ «ХПИ», 2018.
5. Сельченко К. В. Психология лидерства. Хрестоматия / Сельченко К.В. – Мн., 2004. – 368 с.

УДК 378. 018

Романовський О. Г., Горбач І. О.

м. Харків, Україна

ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВИЙ КОМПОНЕНТ ЯК СКЛАДНИК ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Дослідженню «феномену лідерства» присвятили свої роботи зарубіжні й вітчизняні науковці, серед яких: А. Васильєв, Л. Грень, Т. Гура, С. Заккаро, А. Зязюн, Дж. Макгакін, В. Михайличенко, Ч. Манс, О. Маковський, О. Пономарьов, С. Резнік, О. Романовський, Р. Стогділл, Дж. Тіздейл та інші дослідники.

Емоційний інтелект – це здатність людини сприймати, оцінювати і розуміти свої і чужі емоції і вміння управляти ними. Вчені, а також лідери багатьох організацій, визнають, що емоційний інтелект має життєво важливе значення. Деякі навіть вважають, що емоції більшою мірою, ніж інтелектуальні здатності, визначають мислення людей і людські взаємини. Емоційно інтелектуальні особистості можуть добре володіти собою і ефективно налагоджувати взаємодію з оточуючими, особливо це стосується майбутніх фахівців державної кримінально-виконавчої служби України.

Саме рівень емоційного інтелекту визначає успішність чи неуспішність майбутнього фахівця державної кримінально-виконавчої служби України. Лідери-фахівці повинні сприяти формуванню позитивної мотивації, зміцнювати міжособистісну взаємодію з підлеглими,